

Zadania z fizyki na wtorek i czwartek

19.05.2020r.

Temat: Soczewki.

1. Bardzo proszę o przeczytanie str. 197-199 z podręcznika szkolnego oraz zapoznanie się z filmem zamieszczonym pod linkiem <https://www.youtube.com/watch?v=ODLGnvTGVxg> (do 3:27 (dalsza część dotyczy następnego tematu))

2. Zapisz lub wklej notatkę

1. **Soczewka** to ciało przezroczyste (zbudowane najczęściej ze szkła), ograniczone z obu stron powierzchniami kulistymi (wklęsłymi lub wypukłymi) lub z jednej strony powierzchnią płaską, a z drugiej kulistą.

2. Wielkość, która charakteryzuje soczewkę, to tzw. **zdolność skupiająca**.

Zdolnością skupiającą soczewki nazywamy odwrotność jej ogniskowej i oznaczamy symbolem Z . Zdolność skupiającą obliczamy ze wzoru:

$$Z = \frac{1}{f}$$

gdzie: Z – zdolność skupiająca soczewki, f – ogniskowa soczewki.

Jednostką zdolności skupiającej soczewki jest **dioptria** ($1 \text{ D} = \frac{1}{\text{m}}$).

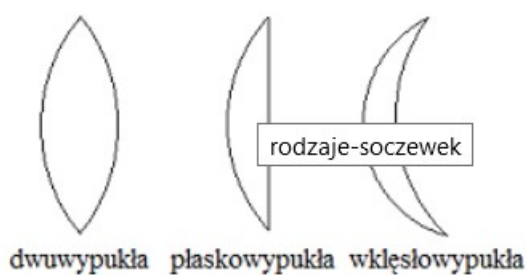
Zdolność skupiającą równą 1 dioptrii ma soczewka o ogniskowej 1 m.

3. Rodzaje soczewek

Soczewki optyczne w zależności od działania dzielimy na *skupiające* i *rozpraszające*. Ze względu na kształt powierzchni bocznych soczewki optyczne mogą być: *wypukłe* (najgrubsze w środku) i *wklęsłe* (najcieńsze w środku).

Soczewki wypukłe są soczewkami skupiającymi a soczewki wklęsłe – soczewkami rozpraszającymi

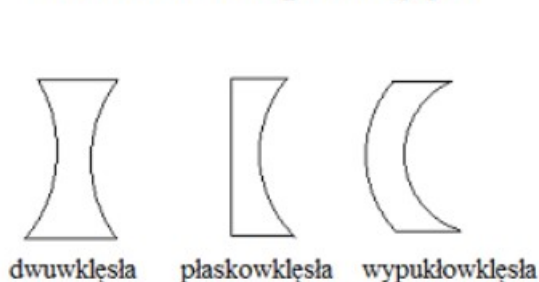
Soczewki skupiające

dwuwypukła płaskowypukła wklęsłowypukła

symbol soczewki skupiającej

Soczewki rozpraszające

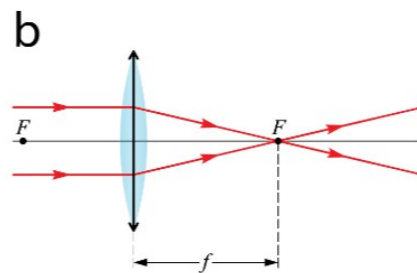
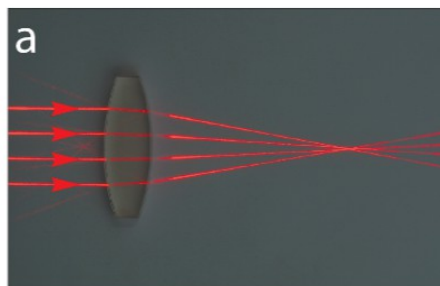

dwuwklęsła płaskowklęsła wypukłowlęsła

symbol soczewki rozpraszającej

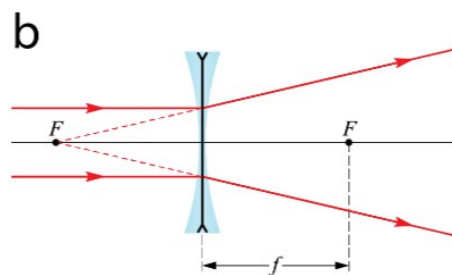
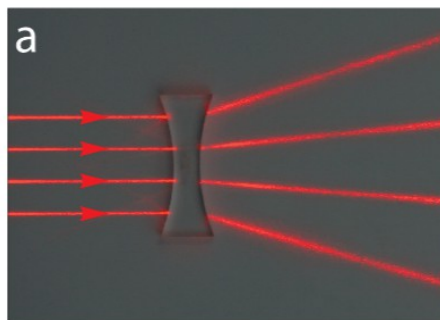
Soczewkę charakteryzują:

- oś optyczna – prosta poprowadzona przez środki krzywizn soczewki;
- dwa ogniska rzeczywiste (w soczewkach skupiających) – położone po przeciwnych stronach soczewki punkty, w których przecinają się po przejściu przez soczewkę promienie padające na nią równoległe do osi optycznej;
- dwa ogniska pozorne (w soczewkach rozpraszających) – położone po przeciwnych stronach soczewki punkty, w których przecinają się po przejściu przez soczewkę przedłużenia promieni padających na nią równoległe do osi optycznej;
- ogniskowa (f) – odległość każdego ogniska od środka soczewki;
- zdolność skupiająca soczewki.

Przejście światła przez soczewkę skupiającą dwuwypukłą:

- a – na fotografii wiązka promieni lasera, równoległych do osi optycznej, skupia się w ognisku soczewki
b – konstrukcja biegu promieni

Przejście światła przez soczewkę rozpraszającą dwuwklęsłą:

- a – na fotografii wiązka promieni lasera, równoległych do osi optycznej, rozbiega się
b – konstrukcja

Wykonaj poniższe zadania (zannotuj je w zeszycie przedmiotowym pod zapisaną lub wydrukowaną notatką)

Zadanie 1. Uzupełnij wypowiedzi.

Szklane soczewki wypukłe w powietrzu _____ padające na nie światło.

Szklane soczewki w powietrzu _____ rozpraszają padające na nie światło i tworzą wiązkę rozbieżną.

Zadanie 2. Narysuj soczewki wklęsło-wypukłą oraz wypukło-wklęsłą i napisz, czym różnią się od siebie.

21.05.2020r.

Temat: Obrazy otrzymywane za pomocą soczewek.

1. Obejrzyj: <https://www.youtube.com/watch?v=ODLGnvTGVxg> – ciąg dalszy filmiku z ostatniej lekcji (**od 3:30 do 8:18**)
2. Zapoznaj się z tematem w podręczniku szkolnym str. 201 – 203.
3. Poniżej zamieszczam odnośniki do stron internetowych pod którymi dostępne są materiały pomocne w zrozumieniu tej lekcji. Bardzo proszę o ich zapoznanie się:
  - <https://epodreczniki.pl/a/film/D52kJXZRE>
  - <https://www.youtube.com/watch?v=2r3xGmDDJXE>
  - <https://epodreczniki.pl/a/zjawisko-zalamania-swiatla-bieg-promieni-w-soczewce-skupiajacej-i-rozpraszajacej/Do7FR5Mvk>
  - <https://epodreczniki.pl/a/konstrukcja-obrazow-powstajacych-przy-uzyciu-soczewek/DpTCQujkZ>

4. Po zapoznaniu się z powyższymi materiałami wykonaj konstrukcje obrazów powstających przy użyciu soczewek:

a) skupiających

- dla $x > 2f$
- dla $x = 2f$
- dla $f < x < 2f$
- dla $x < f$
- dla $x = f$

Uwaga! W każdym z powyższych przypadków podajemy cechy otrzymywanych obrazów

b) rozpraszających (tutaj tylko jeden przypadek (patrz podręcznik szkolny str. 203))

Wszystkie konstrukcje (ma ich być 6) proszę odesłać na mój adres mailowy celem sprawdzenia poprawności ich wykonania do dnia 29.05.2020r.